

Год. XV.

Плъвенъ, 1 юлий 1930 год.

Брой 8.

Бюлетина на Лозаро-Овошарското Информационно Бюро — Плъвенъ.

Bulletin du Bureau d'Information
Viti-Pomologique.

Bulletin des Wein u Obst-Infor-
mations Büros — Pleven.

PLEVEN — BULGARIE.

Препоръчано отъ Мин. на Земедѣлието и държавните имоти.

Урежда редакц. комитетъ. — Излиза на 1 и 15 число всѣки месецъ.

Годишенъ абонаментъ 60 лв.

Редакция и администрация — Плъвенъ.

Последно предупреждение. Платете си абонамента!

Не изплатилите абонамента си за 930 год. се умоляватъ да сторятъ това най-късно до 20 юлий т. г. като изпратятъ 60 лв. съ пощенски записъ или препоръчано писмо на адресъ в. „Лозарски Прегледъ“ — Плъvenъ.

Които не желаятъ да го получаватъ, нека го повърнатъ навреме, за да не ни ощетяватъ поне, ако не ни подпомагатъ. Досегашните абонати на Бюлетина на Лозаро-Овощарското Информационно Бюро — Плъvenъ, за получените отъ година III 8 броя, се умоляватъ да заплатятъ още 15 лева.

Всичко, което се отнася за редакцията и администрацията на в. „Лозарски прегледъ“, като пари статии, дописки и др. да се изпраща на адресъ:

В. ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ — Плъvenъ

Абонамента остава 60 лева за година предплатени. За читалищи и учреждения е също 60 лв.

Редовното му излизане е гарантирано.

За допуснатите гръшви във адреса или по заплащане на абонамента, заинтересованите да пишатъ във редакцията, като посочатъ погръщания и точния адресъ и № на записа или писмото съ което съ изпратени парите.

Всичко, което се отнася до лотарията за постройка на Лозарски домъ, като пари, писма, искания на билети, и др. да се изпраща само на адресъ:

М. МИХАЙЛОВЪ

Началникъ на отдѣлението по земедѣлие при Минист. на Земедѣл. и Държ. имоти — СОФИЯ.
(М. Михайловъ е подпредсед. на Лозарския съюзъ и касиеръ-отчетникъ на лотарията).

Лозари,

Купете си билети и проагитирайте лозарската лотария за съзиждание на лозарски домъ. Лотарията ще се тегли на 23 септември т. г.

Единъ билетъ струва 20 лв.

Печалбитъ съ 200.000 лв.

Лозари?

Овощари?

АРЗОКОЛЪТЪ е най-ситурното срѣдство противъ лозовия молецъ, сивия червей, всички бръмбари, ларви и гъсеници.

АРЗОКОЛЪТЪ е колоидаленъ оловенъ арзенатъ, който лесно се разтваря въ водата, трайно полепва по листата и не се измива отъ дъждоветъ.

Французските лозари унищожаватъ гроздовия молецъ изключително съ ОЛОВНИЯ АРЗЕНАТЪ (гледай сп. „Лозарски прегледъ“, кн. 5 стр. 76 отъ т. г.).

АРЗОКОЛЪТЪ е разрешенъ и препоръченъ отъ Министерството на земедѣлието съ протоколъ № 1206 отъ м. г.

НА СКЛАДЪ
Вносно-Износно Дружество
„КОЛУМБИЯ“

София, Дондуковъ 44.

ЛОЗАРИ,

Ако искате да запазите лозата си/отъ
„ПЕРОНОСПОРА“
употрѣбете при пръскането смѣсъта съ

Сода Соловей

(вместо съ варъ)

ПРОПОРЦИЯ:

Вода	100 литри
Синъ камъкъ . .	2 кгр.
Сода Соловей . .	1 кгр.

Продава се въ всички по-главни колониални магазини.

За подробности отнесете се до главния представител

Херманъ Хъръвикъ-София

или клонове:

София, Русе, Варна, Бургасъ.

В. ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ

ОРГАНЪ НА БЪЛГАРСКИЯ ЛОЗАРСКИ СЪЮЗЪ.

Съ отдели: на Съюза на Лозаро-Винарските кооперации и Бюлетина на Лозаро-Овощарското Информационно Бюро — Плъвенъ.

Излиза на 1 и 15 число на месеца. Годишенъ абонаментъ 60 лв. предплатени.
Реклами и обявления по споразумение.

Препечатването се допуска, като се цитира в. Лозарски прегледъ.

Редакторъ уредникъ Г. К. ЧЕРВЕНКОВЪ.

Редакционенъ комитетъ: Ст. Икономовъ, В. Чакъровъ, Ив. Добревъ и В. Стрибърни.

СЪДЪРЖАНИЕ:

- 1) Изложение на българското генерално консулство въ Бременъ; 2) Превозните цени за пръвни плодове на Б. Д. Ж.; 3) Изследвания върху покълването на споритъ от болестта „Бъло гниене“ съ огледъ за рационализиране на борбата съ нея — Стефанъ Икономовъ; 4) Градушката по лозата — Вл. Стояновъ; 5) По-важни химически препарати за борба съ болестите и пр. — В. В. Стрибърни; 6) Пропаганда на виното, роздето и овоцията: Виното — „лъкарство“, чудо но факты! — И. И. Хранковъ; 7) Въпроси и отговори; 8) Бюлетинъ на Лозаро-Овощарското Информационно Бюро — Плъвенъ; 9) Хрония.

Изложение на българ. генерално консулство въ Бременъ Положението на винения пазаръ въ Германия и вноса на вина отъ балканските страни

Очакванията на германските винарски фирми за настъпването на една масова консумация на вино въ страната, вследствие продължителното спадане на цената през 1929 г. (поефтияване съ 30% и даже до 50% за нѣкои мѣстни зина), не се оправдаха, тъй като покупателната способност на населението показва отъ своя страна известно отслабване. Но при все това, както и въпрѣки значителното рейнско производство, явява се необходимъ вносът на още големи количества вина отъ чужбина. Тъй напримеръ вълочни страни като Чили, южна Африка и др. съ извоювали вече постоянни дебушета на германския пазаръ, независимо отъ добре организирания пласментъ на испанските, французските, италиянските и португалски вина. Забележително е напр., че морския фрахтъ отъ Чили презъ Панамския каналъ до Бременъ не е по-малъкъ отъ колкото късия желѣзопътенъ транспортъ между Бременъ и Берлинъ, а знае се, каква важна роля играе транспортниятъ въпросъ за конкурентоспособността на този артикулъ.

Колкото се отнася до вноса на вина отъ балканските държави, той е твърде колебливъ и повече случаенъ, поради липсата на добра организация на пласмента — както се изказватъ първите тухашни винарски фирми. Германия е внесла презъ 1929 година следните количества отъ:

	хектолитри	за райхсмарки,
България	1,755	55,000 —
Ромъния	754	34,000 —
Югославия	2,451	106,000 —
Гърция	222,140	7,611,000 —

Споредъ браншовата преса очаква се за предстоящата кампания известно оживление на винения пазаръ и тенденция на повишение въ цените, особено по отношение на производството отъ 1929 г., тъй като последните съобщения на редица лозарски центрове на континента не обещаватъ твърде изобилна реколта тази година. Дойче Вайнцайтунгъ пише, че небивалъ досега 10 дневенъ дъждъ е нанесълъ чувствителни повреди на гръцкия лоза по низините на островите. Появили се неизвестни досега народи. Въ същия вестникъ отъ 8 т. м. се съобщава, че по инициативата на единъ народенъ представител отъ Коринтъ е отправено предложение до атинското правителство за регламентиране на виненото производство и търговия, за разширение на пропагандната служба въ чужбина и същевременно за упражняване строгъ контролъ върху изнасяните вина и снабдяване всичка партида съ държавна контролна марка.

Отъ Югославия се съобщава за едно сравнително добро състояние на лозята. Вследствие слабата консумация въ страната, цените продължаватъ да бѫдатъ незадоволителни: въ стара Сърбия — срѣдно 3—5 динара, въ Босненско и Словения 4—6 динара литъра. Отъ 18 юни т. г.

влиза въ сила новия югославянски законъ за вината.

Изпратените преби от български вина на тукашни фирми през 1929 г. — за съжаление — не съдели очакваните резултати; конкурентносспособните ни качества по цени съдели намерени за търгове слаби (тънки), а по доброкачествените пък — по цена по отношението на цената — неизносни. Освенъ това, изиска се или ясно червенъ цвѣт или бистро-бълъ такъвъ. Общо взето българите вина получават винаги по-добри цени, особено въ северна Германия.

Ето защо, навременна и похвална е инициативата на бюрото по износа при Софийската търговско-индустриална камара за създаване на единъ централенъ виненъ складъ съ 2,000,000 литри вмѣстимост, съ цель да се получи еднотипно вино въ голъми количества, за да може да се правятъ поръчки възъ основа на установени марки, както е обичаятъ на западъ.

Вносното мито въ Германия за столово вино между 14 и 18 градуса е 32 — райхсмарки 100 кгр. бруто за нето, а за чисто бългото — 45 — мѣрки. Това съдя митата за страни, ползващи се отъ общата клауда на най-благоприятствуваната нация, какъвто е случаятъ. Но въ действителност митото възлиза съ около 5—6 марки по-високо за 100 кгр. нето стока, когато е въ бъчви. За най-практични съдя установени бурутата съ вмѣстимост отъ 600—700 литри, въ каквито се внасятъ тукъ южно-европейските вина.

Едно по-нататъшно доказателство за нуждата отъ рационализиране на лозарския и винарски браншъ у насъ явствува и отъ намалението на износа на вино отъ България презъ 1929 г. въ сравнение съ успѣшното начало отъ 1927 година, макаръ че тукъ е указано влияние и несъответствието въ предлагането и търсенето на международния виненъ пазаръ. Умѣстно е да се отбележи между друго, че нашия гъвчинъ вноси въ Германия, споредъ българските статистически източници възлиза едва на половината отъ означените въ началото данни на германската

официална статистика. Както и да е, нашите начинни резултати не ще мѣримъ — разбира съ тѣзи на организираните отдавна въ този отношение страни, но условия за работа съдствуватъ.

Българското генерално консулство въ Бременъ е винаги на разположение на интересуващи се български фирми, досѣдно сведения въ ху тукашния пазаръ, отправяне запитвания до германски търговски кѫщи и въобще относителни информации отъ стопански характеръ.

По поводъ предстоящото внасяне на нов законопроектъ за търговията съ вино въ Германия, сдружението на мѣстните винарски фирми е отправило искане до Стопанския съвет въ Берлинъ да се забрани усилването на внасяните вина съ спиртъ въ района на свободните германски пристанища, понеже употребата на бензинъ алкохолъ прѣчи на конкурентнос способността на нѣмските вина. Но възможностъ — въпросното усилване на вината да се извърши въ чужбина — би могла да се отстрани само чрезъ забрана на изобщо манипулирани съ спиртъ вина, а това мѣжко би се прокарало. Съгласно § 2 на законопроекта се позволява прибавянето къмъ едно десертно вино другъ типично вино, като първото си запази свойствените качества. За да не се дава преимущество на иностраницата стока, поискано е прилагането на този § и по отношение на мѣстните вина.

Въ § 3 е предвидено увеличение отъ 20% на 25% на границата на подсладяването — приравняване къмъ нормалното съдѣржание на захаръ, вслучай на липса вследствие неблагоприятни реколти на гроздето, както и за неутрализиране на киселини.

Винарските фирми се изказватъ противъ § 6, съ който се забранява да се дава едно също наименование на вина, чийто произход се намира въ съседство, но попада къмъ две отъ дѣлни лозарски области. Изтѣква се опасението да не би да се попрѣчи за изнасянето на строго еднотипна стока на пазара.

Превозните цени за прѣсни плодове на Б. Д. Ж. (Въ сравнение съ цените на чуждите ж. п. администрации).

Въ България прѣсните овоощия, както и гроздето при износа, се таксуватъ по кл. 18 или по скоро по кл. 4, тѣй като тѣзи стоки, съ малки изключения, (ябълки), се изпращатъ само въ 5

тонни товари. Тази 4-та класа, изразена въ цифри за различни разстояния и сравнена съ ж. п. цени на другите администрации, заема следното положение:

Югославия:

Цени за износъ:
отъ Косовска Митровица до Джевджелия
отъ Скопие до Джевджелия . . . . .

Цени за транзитна българска стока
отъ Царибродъ гр. до Суботица гр. . . . .

отъ горното сравнение произлиза, че Югославия дава намалени износни цени само за стоките

	клм.	опак. стока	неопак. стока	България
отъ Косовска Митровица до Джевджелия	188	лв. 40	—	лв. 51
отъ Скопие до Джевджелия	168	" 26	—	" 35
отъ Царибродъ гр. до Суботица гр.	550	" 80	лв. 73	" 74

които отиватъ въ направление за Солунъ. Тѣзи цени съдя въ сравнение съ българските цени за

осъ, много по-ниски т. е. съ 30 до 40%; за югославски износъ къмъ западъ не съж предвиди намалени цени, предполагайки по всѣка вѣтност, че българската конкуренция съ по дѣлъ пътъ и безъ това ще има да понася по-голъ.

Унгария:

Цени за износъ по Фербандстарифъ:

отъ Келебия до Пасау км. 350 + 402	{	за опакована и неопак. стока	България
		за ябълки австр. шил. 7·59	lv. 152
тъ Келебия до Залцбургъ км. 350 + 421	{	за сливи } " 7·30	" 146
		за грозде } " 7·72	" 155
	{	за ябълки " 7·43	" 149
		за сливи } "	
	{	за грозде } "	

енитъ цени, ако се сравнятъ съ съответното
стояние България—Югославия, ще излѣзе, че
нитъ цени съж по износни, не трѣбва да заб-
яме обаче, че унгарските продукти съ много
близо до пазаритъ Виена и Германия и сле-
дателно можатъ да понесатъ сравнително по-ви-
и ж. п. цени. Съ казанитъ намалени износни
и се ползватъ 118 ж. п. станции въ Унгария.
За транзита презъ Унгария съществува ед-
нареждане отъ 1929 година, което опредѣля
графика отъ Келебия гр. до Сцобъ гр. за
км.

наков. стока	неопак. стока	България
lv. 51·—	lv. 43·—	lv. 46·—

и намалени цени, които по размѣръ се при-
явятъ къмъ българските износни цени, съ-
зани съ условието да се превози въ опре-
дения срокъ най-малки 4000 тона плодове.

Австрия:

Ж. П. администрация е предвидила за из-
отъ Австрия 58 станции, отъ гдето натовар-
тъ прѣсни плодове да се ползватъ съ нама-
износни цени. Тѣзи цени, които съж въ си-
амо за стока въ насилено състояние въ срав-
ене съ българските ж. п. цени, не се различа-
ватъ последнитъ или съж съ малъкъ про-
ъ по-скажи, така напр.

България

10 км. австр. шил. 1·21	или въ лв. 25	lv. 23
" 2·19	" 44	39
" 2·93	" 59	52
" 3·42	" 69	63
" 3·91	" 79	71

За транзита презъ Австрия ж. п. администрация е свѣрзана съ Фербандстарифъ съ Унгария и съ Германия За транзитнитъ пратки съходъ отъ Унгария ние видѣхме размѣръ тѣхните ж. п. цени, които съж по-високи отъ тѣхните югославски цени. Същото се отнася и за стоките, по Фербандстарифа преминаватъ Австрия Розенбахъ за Залцбургъ:

България.

0 км; марки 2.30 въ лв. 78, лв. 46.

При сравняване на австрийските ж. п. цени
а, че за износа на свойте произведения

льмо навло и ще губи въ качеството си. Интересни съж обаче транзитните цени за нашите произведения, дадени по направление къмъ Унгария, които се равняватъ почти на нашите износни цени.

за опакована и неопак. стока	България
за ябълки австр. шил. 7·59	lv. 152
за сливи }	
за грозде } " 7·30	" 146
за ябълки " 7·72	" 155
за сливи }	
за грозде } " 7·43	" 149

австрийската ж. п. администрация е въвѣла по-
ти същите цени, каквито съж нашите. За тран-
зита обаче на стоки, които конкуриратъ тѣхното
производство, съж въведени по високи цени.

Чехословакия:

Чехословашката ж. п. администрация не е
предвидила нито износни, нито транзитни цени
за прѣсни плодове. Обикновенитъ ѹ ж. п. цени,
сравнени съ нашите цени даватъ следната та-
блица:

България
за 100 км. ч. кр. 7·70 или лева 32
за 200 " 13·20 " 55
за 300 " 17·86 " 74
за 400 " 22·66 " 94
за 500 " 26·61 " 110

Германия:

Германската ж. п. администрация е създа-
ла транзитни цени специално за привличане на
трафикъ по желѣзиците. За разстоянието отъ
Залцбургъ до Хамбургъ 886 км.

за България
при опаков. стока марки 3.08 въ лв. 105. —
при неопаков. " 2.22 " 76. лв. 91
тукъ нашата цена взима срѣдно положение меж-
ду германските цени за опакована и неопакова-
на стока.

Ако сравнимъ ж. п. цени за всички споме-
нати ж. п. администрации, ще получимъ след-
нитъ таблици:

ЗА ИЗНОСЪ :	Югосл.	Унгария	Австрия	Българ.
при 100 км. лева 16	20	25	23	
" 200 " 31	40	44	39	
" 300 " 42	60	59	52	
" 400 " —	80	69	63	
" 500 " —	100	79	71	

ЗА ТРАНЗИТЪ :	Югосл.	Унгария	Герман	Чехия
при 100 км. лева 15	22	11	23	

Австрия

ЗА ТРАНЗИТЪ: унг. стока, югосл. и българска при 100 км. лева 20 32

Отъ горните таблици можемъ да извлечемъ две заключения:

1. Че нашитъ ж. п. цени за износъ за разстояния до 300 км. се равняватъ на ж. п. цени за износъ на същите артикули отъ Югославия, Унгария и Австрия и понеже ние се намираме на най-далечно разстояние отъ пазара за тези стоки, било Виена, Лайпцигъ, Берлинъ, Хамбургъ или Прага и понеже нашитъ произведения не се ползватъ съ нѣкакви специални облаги въ вносните мита на страните вносителки, то нашитъ произведения или тръбва да бѫдатъ по качество по-добри за да получаватъ по-висока цена или по аналогия на намаленитъ износни мита въ България ще тръбва и ж. п. навла да се намалиятъ, за да можемъ да се явимъ достатъчно конкурентоспособни и по отношение на цената. То-ва ще бѫде обаче възможно, ако Б. Д. Ж. по по примѣра на другитъ държави склучи Фербандстарифи.

2. Втората таблица ни показва, коя ж. п. администрация е повече наклонна да привлече

нашия износъ чрезъ намалени ж. п. цени. На първо място идетъ Германия, която обаче въ случаи не може да ни помогне, защото се намира много на северъ. Понеже сме въ пълна зависимост отъ Югославия, за по-сухия трафикъ ще тръбва да избираме следнитъ пътища:

а. Царибродъ — Келебия за Виена или Царибродъ — Шпиле за Виена

б. Царибродъ — Келебия — Сцобъ за Прага, Лайпцигъ и Берлинъ или Царибродъ — Розенбахъ за Лайпцигъ и Берлинъ.

Понеже Югославия е дала вече доказателство за привличане на нашия трафикъ състоящъ се отъ яйца, то сигурно имайки предвидъ развитието на нашия износъ въ прѣсни плодове, тя ще се съгласи да ни даде по-голѣми намалени превозни цени въ направление къмъ Шпиле и Иезенице. Зависи отъ Главната Дирекция на Б. Д. Ж. да опредѣли заедно съ заинтересованите производители максимума отъ превозни разходи, които могатъ да понесатъ нашитъ произведения, за да може да се поискатъ съответни намаления отъ югославската и другитъ ж. п. администрации.

София, 15 юни 1930.

П.

Стефанъ Икономовъ
Лоз. Оп. станция

Изследвания върху покълването на споритъ отъ болестта „Бѣло гниене“ съ огледъ за рационализиране на борбата съ нея.

Вредитъ, които болестта „Бѣло гниене“ нанася върху реколтата, въ известни години надминава ония, причинени отъ пероноспората. Такъвъ бѣ случај въ 1924 и 1926 год. когато може би трите четвърти отъ компрометираната реколта се дължеха на Бѣлото гниене. А борбата съ тази болестъ, поради самото нейно естество, е по-мъжна отъ тази съ пероноспората. Онова, което прави успѣха въ борбата колебливъ, то е отъ една страна сравнителната устойчивостъ на споритъ на Бѣлото гниене спрямо известните антикриптомични срѣдства, а отъ друга, недостатъчно установените данни относно времето, необходимо за покълването на споритъ отъ момента, въ който тъ сѫ попаднали при благоприятни за развитието имъ условия.

Споредъ Ravaz, покълването на споритъ въ дъждовна вода става за 1—2 часа, при температура 18°—25°. Споредъ Vaccarini — за 2—4 часа. Споредъ Jstvanffii — 6—10 часа въ мястъ и 16—24 часа въ дъждовна вода.

Не сѫ рѣдко случатъ, когато следъ дъждъ а даже и следъ градушка — необходими условия за развитието на болестта, — температурата да се движи около 18°—20°. Въ такъвъ случай, ако споритъ покълватъ за 1—2 часа, прѣсканията съ синъ камъченъ разтворъ губятъ свое-то значение, тъй като тъ не могатъ да бѫдатъ извѣршени въ такова кѫсо време, а и мократа

земя въ лозето прави невъзможно прилагането имъ.

Въ този смисъль, въ станцията се направиха изследвания на мястна почва, за установяване на необходимото време за покълване на споритъ и момента, въ който тръбва да се извѣршатъ прѣсканията.

1º. Установяване времето, необходимо за покълване на споритъ.

Презъ м. августъ 1926 год. две различни срѣди бѣха засѣти съ прѣсни, активни, тѣмно-сини спори отъ Бѣлото гниене: едната — дестилирана вода, другата — 4% захаренъ разтворъ въ вода.

Петъ часовникови стъкла, съдѣржащи дестилирана вода, бѣха засѣти едновременно съ други петъ такива, съдѣржащи захаренъ разтворъ и поставени въ термостатъ при една постоянна температура отъ 0°.

Друга партида отъ 10 стъкла бѣ пригответвана по същия начинъ и поставена при температура 15°; трета партида — при 18°, четвърта — при 30°. Всъки половинъ часъ, а следъ време — всъки 10—15 минути, съдѣржанието на часовниковите стъкла се наблюдаваше подъ микроскопъ, за да се проследи покълването на споритъ.

Резултатите съж следнитѣ:

А. Спори въ вода.

Засъ- ване	Т-ра	Начало на покълването	Нуждно време
8 ч. 25'	00'	Нѣма покълнали спори следъ 3 дена . . .	—
8 ч. 30'	150'	Въ 13 ч. 30' на другия денъ покълнали . . . 50/0	29 часа
10 ч. 30'	180	Въ 15 ч. 40' сѫщия денъ покълнали . . . 10—150/0	5 ч. 10'
8 ч. 12'	200	Въ 13 ч. 30' сѫщия денъ покълнали . . . 150/0	5 ч. 18'
8 ч. 05'	250	Въ 15 ч. 20' сѫщия денъ покълнали . . . 100/0	7 ч. 15'
10 ч. 10'	300	Въ 6 ч. 00' на другия денъ покълнали . . . 50/0	19 ч. 50'

Б. Спори въ 40% зах. разтворъ.

Засъ- ване	Т-ра	Начало на покълването	Нуждно време
8 ч. 35'	00	Нѣма покълнали спори следъ 3 дни . . .	—
8 ч. 40	150	Въ 12 ч. 20' на другия денъ покълнали . . . 8—100/0	27 ч. 40'
10 ч. 30'	180	Въ 15 ч. 30' сѫщия денъ покълнали . . . 20—250/0	5 ч. 00'
8 ч. 15'	200	Въ 13 ч. 25' сѫщия денъ покълнали . . . 20—250/0	5 ч. 10'
8 ч. 07'	250	Въ 14 ч. 00' сѫщия денъ покълнали . . . 100/0	5 ч. 53'
10 ч. 10'	300	Въ 5 ч. 25' на другия денъ покълнали . . . 100/0	19 ч. 35'

Въ дадения случай най-благоприятна температура за развитието на споритѣ е 18°—20° както въ едната, така и въ другата срѣда. Различието въ състава на тѣзи две срѣди не е повлияло въ такава степень че да има практическо значение, а освенъ това колкото температурата е по-благоприятна, толкова неговото влияние намалява. Покълването може да стане при 15°, а вероятно и при по-ниска температура, обаче нуждния интервалъ отъ време се удължава достатъчно, за да позволи едно навременно пръскане.

Въ единия или въ другия случай успѣхътъ въ борбата би билъ по-положителенъ, а и третирането на лозитѣ би се окказало по практично, ако веднага щомъ влизането въ лозето стане възможно се предприеме едно напрашване съ нѣкаква смѣсь или препаратъ съдѣржащи синь камъкъ, като: смѣсь отъ 90% гипсъ и 10% синь камъкъ на прахъ, евентуално препарата „Носперитъ“ и др. — Това бѣрзо третиране би ни осигурило достатъчно поне срещу едно силно нашествие на болестта, а отъ друга страна, би указало влияние и върху развитието на переноносората. Презъ това време лозаря ще има възможността да приготви Бордолезовия разтворъ и да извѣрши едно основно пръскане.

Пръскането обаче не трѣба да закъснява повече отъ 5 дни следъ напрашването, по причини изложени по-долу.

2º Установяване момента, въ който трѣба да се извѣрши пръскането.

Както е известно, веднажъ болестта проникнала въ органитѣ на лозата, нейното лѣкуване става невъзможно. Мицелиевитѣ нишки проникватъ въ вътрешността на заразеното зърно, лѣторастъ и пр. и унищожението имъ тукъ

трѣбва неминуемо да повлече унищожението на зърното или лѣтораста, а антикриптогамичнитѣ срѣдства нѣматъ достѣжъ въ вътрешността на органитѣ.

Необходимо е тогава да се знае момента, въ който трѣбва да се извѣрши второто прѣскане, за да предпазимъ лозата отъ една нова зараза, защото, въпрѣки че болестта проника въ органитѣ само презъ отворени ранички,¹⁾ никой не ни осигурява, че въ момента на второто нашествие по лозата не ще има рани отъ патологично или механично естество, които да откриятъ достѣжъ на споритѣ на болестта. Напротивъ, такъвъ достѣжъ е винаги възможенъ, поради обстоятелството, че переноносорната зараза, колкото ограничена да е тя, съ своите разрушения на тѣканитѣ, открива патя за нашествието на Бѣлото гниене.

Моментътъ на второто прѣскане трѣбва въ всѣки случай да предшествува появата на новите спори. Тази именно појава бѣ предметъ наолнитъ проучвания.

На 19 септември 1926 год. се взеха по два достатъчно развити пригроздци²⁾ отъ сортовете Гъмза и Черв. мискетъ и се поставиха, съ частъ отъ пржчкитѣ, които ги носѣха, поотдѣлно

1) Jstvanffi е успѣлъ да зарази здрави коренчета чрезъ потопяването имъ въ вода, съдѣржащи спори отъ Бѣлото гниене и твърди за възможността на зараза на листата презъ дихателнитѣ устица. „Annales de l'Institut de recherches viticoles“ — Budapest.

2) Предпочетоха се пригроздци вмѣсто пропашени или узрѣли чепки поради обстоятелството, че въ тѣзи последнитѣ, известно време следъ инфектирането, се явява Botrytis Cinerea, пренесена отъ зърната, отъ които се взиматъ споритѣ на Бѣлото гниене. Botrytis Cinerea скоро взима надмошне, спъва развитието на Бѣлото гниене и прѣчи на наблюденията

въ стъкла съ вода. Всичко заедно се постави въ единъ стъкленъ скринъ, въ който единъ термометъръ отбелѣзваше промѣнитъ на температурата презъ деня. Чепкитѣ се стерилизираха въ спиртъ, промиха се съ чиста дестилирана вода, следъ което 12 зърна отъ всѣка чепка се ин-

фектираха съ прѣсни, активни спори отъ Бѣло гниене, пригответи специално за целта чрезъ култивиране въ изкуствена твърда срѣда.

Заразяването се извѣрши въ 8 часа сутринта и наблюденіята се извѣршиха както следва:

Дата	Часа	Т.ра	НАБЛЮДЕНИЯ ВЪРХУ ЗАРАЗЕНИТЕ ЗЪРНА									
13.IX	8 20		Инжектиране следъ дезинфекция									
"	12 30		Поблѣдняване на кожицата въ радиусъ 0.5 mm. отъ точката на инфектирането									
"	18 28		Петното добива цвѣтъ на загнилъ плодъ: радиусъ 1 mm.									
14.IX	8 20		Петното има 2 mm. въ радиусъ.									
"	12 30		" " 4 " "									
"	18 28		" " 6 " "									
15.IX	8 23		" " 8 " " "	(половината зърно)								
"	12 25		" " 10 " "									
"	14 30		" " 12—14 mm. въ радиусъ цѣлото зърно.									
"	18 27		Начало на заразяване дрѣжницата на зърното.									
16.IX	8 23		Повредата на дрѣжницата е достигнала 3 mm. дѣлжина.									
"	12 28		" " " " 5 " " $(\frac{3}{4})$									
"	14 30		Цѣлата дрѣжница загнила, начало на повредата на вторичн. разклонение.									
"	18 37		Вторичното разклонение на чепката повредено на дѣлжина 2 mm. отдолу.									
17.IX	8 23		" " " " " " " " " " 3 " "									
"	12 28		" " " " " " " " " " 4 " "									
"	14 30		" " " " " " " " " " 5 " "									
"	18 27		" " " " " " " " " " 6 " "									
18.IX	8 23		" " " " " " " " " " 8 " "									
"	12 28		" " " " " " " " " " 9 " "									
"	14 30		" " " " " " " " " " 10 " "									
"	18 27		" " " " " " " " " " 11 " "									
19.IX	8 23		" " " " " " " " " " 13 " "									
"	12 28		Повредата на разклон. достигнала 14 mm. дѣлж. Поява на пикниди по зърната.									
"	14 30		" " " " " 15 " "									
"	18 26		" " " " " 16 " "									
20.IX	8 20		" " " " " 22 " "	Отъ всѣко инфектирано зърно сѫ								
"	12 27		се заразили по 3 нови, чрезъ вторичното разклонение на чепката,									

Отъ момента на инфектирането до момента на появата на пикнидиитѣ се изминаха проче 6 дни, при една срѣдна дневна температура отъ 25° и при значителна влажностъ на въздуха въ стъкления скринъ — продуктъ най-вече на изпаренията на водата отъ стъкленицѣ.

Естествено, появата на пикнидиитѣ не означава още начало на нова зараза, тѣй като редъ условия сѫ въ състояние да възпрепятствуватъ освобождаването и покълването на споритѣ, обаче отъ този моментъ, лозата е постоянно изложена на едно ново нашествие на болестта.

Въпрѣки обстоятелството, че опитите сѫ чисто лабораторни, резултатите отъ тѣхъ не сѫ безъ значение за практиката, защото както въ лабораторията, тѣй и въ природата, веднажъ проникналата въ зърното зараза продължава разрушителното си действие, каквито и да сѫ външнитѣ условия презъ това време.

Възможно е процесътъ на образуването на пикнидиитѣ (инкубационния периодъ), да продължава повече отъ 6 дни, поради едни или други причини. Може разпускаването на пикнидиитѣ и освобождаването на споритѣ да закъснѣе вслед-

ствие високата температура, липсата на влага въ въздуха и пр., обаче тѣзи условия не сѫ отъ естество да опредѣлятъ момента на прѣсканията.

Оформяването на пикнидиитѣ и тѣхната поява при гореизложенія опитъ сѫ се извѣршили при сравнително благоприятни условия; по тази причина, интервала отъ 6 дни трѣбва да ни послужи за база при опредѣляне момента, въ който лозаря ще извѣрши второто прѣкане. Като изключимъ последния денъ, останалитѣ 5 дни трѣбва да бѫдатъ използвани за извѣршване на прѣскането.

Въ резюме, веднага следъ констатирането на болестта, трѣбва да се извѣрши едно прѣкане съ гжѣсть Бордолезовъ разтворъ (3—4%). Въ случай че падне градушка, веднага щомъ времето позволи, да се извѣрши едно прашене съ поменатите по-горе прахове, а въ течение на 5 дни следъ напрашването — едно ново прѣкане съ гжѣсть Бордолезовъ разтворъ.

Този начинъ на борба съ Бѣлото гниене съвпада съ борбата противъ пероноспората, така че позволява едновременно да се действува противъ дветѣ болести.

л. Стояновъ — Ямболъ.

Градушката по лозята

У насъ много често пада градушка. Не се нава година безъ такава, която да не причини грамадни загуби на нашето дребно стопанство. Подъ страшниятъ ударъ на градушката постъпъ и нашитъ хубави и скажи лозя, чиито вреди сѫ едни отъ най-голѣмите въ сравнение съ тѣзи върху всички други култури. До то при другите култури реколтата може да бъде унищожена само за една година, при лозя последиците отъ градушката може да се чувствува за повече години, въ зависимост отъ лата на стихията и умението на лозаря да преди лозето си следъ падналата градушка. О какво трѣбва да знае лозаря, за да намали губитъ си:

Преди всичко различаваме главно три вида ущошения отъ градушка: 1) унищожение частъ реколтата, 2) унищожение по-голѣмата частъ реколтата и 3) унищожение до голо, която чувствува редъ години. Подреждането на лозята при първиятъ и вториятъ слуи не съставлява нѣкоя особенность и умение, обходимо е при подобни случаи веднага следъ градушката да се предприеме едно рѣсене противъ бѣлото гниене и переноносората съ гъстъ долезовъ разтворъ 3—4%, за да се избѣгне ентуално една зараза, която въ случаи ще има агроприятни условия да се развие и безпрепятствено да се вмѣкне въ тѣканитъ на нараненилиста, ягодида, въобще въ всички зелени частни лозата. Следъ рѣсенето следва едно постлане на всички пречупени части на лозитъ, една плитка копанъ, която да разровка прибига отъ градушката почва, за да се запази падната влага. Всички тия работи всѣки лорби извѣршилъ безъ всѣкакво затруднение, по-затрудненъ остава лозаря при третия случай на градушка. При подобни случаи лозаря има да се спрява освенъ съ възстановяване нормалното състояние на лозата, още и съ наядане на лозята си така, че последиците отъ градушката да се почувствува колкото е възможно по-слабо за следващите години. Това наядане или по-добре работата, която ще се изрѣща върху повредените лозя, е въ зависимост отъ времето презъ, което е паднала градушката. Тя е паднала преди месецъ юлий, извѣршилъ се следните работи: Като се има предвидътата дълго вегетационно лѣто, бититъ силно и трѣбва веднага да се почистятъ, като всички лѣторости се премахнатъ изъ дъно, съ изключение на 4—5, въ зависимост отъ силата на вината и добре разположени, на които основъ имъ 1—2 очи сѫ добре запазени. Тѣ се авятъ на чепчета съ здрави 1—2 очи, да не се повредятъ оголените главини отъ ното презъ това време слѣнци, добре е изледа се заровятъ. Копанъта следъ подобна грашка има особенно голѣмо значение: даже при

по-застарѣли лозя едно наторяване презъ есента е отъ голѣмо значение за закрепване на лозитъ. Следъ нѣколко дни, главините силено напръзватъ и даватъ много лѣторости. Едно рѣсене противъ переноносора на тия млади лѣторости е необходимо. Щомъ лѣторастите достигнатъ 10—15 см. отъ голѣмо значение е едно филизене, при което ще оставимъ само необходимите лѣторости т. с. тия, които идущата година ще сѫ нужни за чепове. Оставените лѣторости до края на есента достигатъ до метъръ и повече, като сѫщевременно и добре усрѣватъ.

Така отгледани, лѣторастите могатъ да издръжатъ и на най-голѣми студове и да бѫдатъ плодни като нормални такива. Отъ направението ми опитъ въ ямболските лози при падналата опустошителна градушка на 21 юни 1928 год. даде отлични резултати. Всички лозя, които не се почистиха или оставиха на дълги прѣчки отъ по 4—5 очи се повредиха още повече. Повреждането на лозитъ се състоеше въ следното: всички оставени наранени лѣторости или дълги чепове имаха много, но повредени очи и то повече къмъ основата на лѣторастите, тия очи искараха и понеже сѫ много, достигнаха едва 15—20 см. и не можаха да усрѣятъ вследствие на студената зима, всички почти лѣторости измрѣзаха и на следующата пролѣтъ нѣмаше откѣде да се оставятъ чепове. Наглагаше се едно изчистване на повечето лѣторости изъ дъно, което води следъ себе си слаба реколта, както за предстоящата така и за идущата година. Ето какъ могатъ да се изгубятъ 2—3 реколти отъ една градушка. Ако обаче градушката е паднала презъ или следъ м. юлий, изрѣзване изъ дъно на лѣторастите не се прави, поради късното вегетационно време, което остава до есента, даже и торенето се избѣгва за да не се предизвика изкарване на нови лѣторости, които въ никой случай не могатъ да усрѣятъ. При подобна късна градушка се прави едно рѣсене на лозята противъ бѣлото гниене и переноносората и едно леко прекопаване. Подобна градушка презъ тѣзи месеци рѣдко пада и освенъ това лѣторастите презъ това време сѫ по-заякли и по-малко пострадватъ.

Всички изобретения на науката за предварявания отъ градушка до днесъ оставатъ безъ особенна практическа стойност. Най-разумниятъ начинъ за предваряване отъ тази стихия е застраховката, обаче не въ такава форма, каквато става за сега.

Понеже лозата представлява една култура чувствителна къмъ градушката, а днешните застраховки на лозята се простираятъ само върху гроздето, то необходимо е измѣнение условията за да се простре и върху ресата, пржчките, ли-

стата т. е. една цѣлостна застраховка на лозовата култура. При днешното тежко положение на лозаря, който и безъ това една част отъ реколтата си дава ежегодно жертва на много-бройните болести и неприятели, необходима е

една помощъ отъ страна на държавата за застраховката на лозята, за да може лозаря при едно по-сносно плащане да застрахова редовно лозята си, и то както споменахъ, застраховка цѣлостна на лозовата култура.

В. В Стрибърни

По-важни химически препарати за борба съ болестите и неприятелите по овошните дървета.

Освенъ механическиятъ срѣдства, като ловене, мачкане, горене, за борба съ всевъзможните неприятели и болести по културните растения, днесъ ний разполагаме съ маса химически препарати, много отъ които въ тази борба сѫ съ указали по-практични и по-икономични.

Споредъ тѣхното действие различаваме три групи препарати — 1. Фунгициди, действуващи противъ разните паразитни гъби; 2. инсектиди, действуващи противъ разните вредни насекоми и 3. Комбинирани препарати, действуващи едновременно и противъ паразитните гъби и противъ животинските неприятели.

Използването на препаратите става въ различна форма — като обикновени или колоидални разтвори и рѣдки размивки за прѣскане и мазане; въ сухо състояние за напрашване и пушене. Най-практични и икономични ни за сега сѫ съ указали тѣзи препарати, които се употребяватъ въ форма, пригодна за прѣскане.

Относително общото употребление на разните фунгициди за прѣскане на овошните дървета, може да се каже следното: тѣ действуватъ, или направо, като умъртвяватъ паразитните гъби или пѣкъ като предпазители, недавайки възможност на попадналите върху застрашениетъ органи спори да прокълнатъ. Споредъ сезона различаваме зимно и лѣтно прѣскане. Първото се предприема въ края на зимата, началото на пролѣтта, преди да е почнало развитието. Въ случаи, изобщо, се употребяватъ по-силни разтвори. При лѣтното прѣскане, поради чувствителността на листата и младите лѣторости, трѣба да бѫдемъ много предпазливи.

Особено чувствителни сѫ цвѣтовете и щомъ дърветата сѫ въ пъленъ цвѣтъ въ никакъ случай не бива да прѣскаме. Не бива сѫщо да се прѣска при силно слънце или предъ предстоящъ дъждъ. Изобщо за разлистени вече дървета най-доброто време за прѣскане сѫ привечерните часове или облачни дни.

Почти всички препарати за прѣскане иматъ кисела реакция, къмъ която растенията сѫ особено чувствителни и за това винаги разтворите преди употреблението трѣба да се неутрализиратъ. Това обикновено става чрезъ прибавка на варно млѣко или содовъ разтворъ. Установяването на алкалитета става най-добре съ

бѣлата фенолфталеинова хартия, която може да се купи въ всяка дрогерия или аптека. Сѫщата, потопена въ достатъчно неутрализирани и годни за употребление разтвори почервява. Слабата алкалична реакция не вреди, но силното алкалализиране сѫщо трѣба да се избѣгва.

Отъ многото рекламирани фунгициди най-важни сѫ следните:

1. Бордолезовъ разтворъ. Това е известния и познатъ на всички лозари у насъ препаратъ за запазване на лозята отъ пероноспората. Сѫщиятъ има извѣнредно голѣмо значение и въ овощарството, като отлично предпазително срѣдство противъ фузикладиума, гъба, която напада листата, младите лѣторости и причинява твърде много разпространение отъ у насъ струпяване на плодоветъ, особено при крушите. Той действува много добре и противъ цѣла редица други паразитни гъби.

За зимно прѣскане се употребявая 2% разтворъ, а за лѣтно — 1—1 $\frac{1}{2}$ %. Костииковите овощия въ разлиствено състояние спрѣмо медните препарати сѫ изобщо чувствителни и за това въ случаи не бива да употребяваме по силенъ разтворъ отъ 1%.

2. Бургундски разтворъ. Приготвлява се като въ 80 литри вода, разтворимъ 1 кгр. синъ камъкъ и къмъ това прибавимъ 1150 гр. чиста, кристализирана сода, разтворена въ 20 литри вода. Петната, които този разтворъ причинява, сѫ по-тѣмни и по-мъжко се забелязватъ и за това този разтворъ има значение за борба съ болестите по декоративните храсти и дървета въ окрасните градини.

3. Калифорнийска течност. Този препаратъ се състои отъ съренъ цвѣтъ и прѣсно угасена варъ. Действува не само противъ паразитни гъби, но донѣкаде и противъ насекоми.

Освенъ изброените три най-употрѣбими препарати въ последно време въ търговията сѫ се явили маса нови препарати като Куртакъль, Носпералъ, Еризитъ, Солбаръ, Суликолъ и пр. Последните три препарата сѫ като специалитети противъ брашнестите мани. Главниятъ недостатъкъ на всички тѣзи специалитети е този, че у насъ тѣ сѫ още сравнително скъпи.

Отъ различните срѣдства за борба съ всички животински неприятели, които се хранятъ съ надземни растителни части най-добро е общо

известното вече у насъ срѣдства — Парижката зеленина и „Урания“ зеленина. Това сѫ силно отровни арсениачни препарати и за това при употреблението имъ трѣба да бѫдемъ внимателни. Употребява се въ различни концентрации. Това зависи отъ издръжливостта на не-приятеля и отъ чувствителността на растението. Така напр. за праскови се взема 60 гр. зеленина + 450 гр. прѣсна варъ + 100 лтр. вода; за круши — 80 гр. зеленина + 500 гр. варъ + 100 лтр. вода; за ябълки 120—150 гр. зеленина + 700 гр. варъ + 100 лтр. вода; за лозята 150—200 гр. зеленина + 1 кгр. варъ. Подобно, само че по-бавно, е действието на *Барисевия хлоридъ*. Употребява се като 3—5%, разтворъ. Той е по-ефтинъ и не е така опасенъ като парижката зеленина. Много добре действува и най-удобно се работи съ препарата Арзоколъ, който представлява колоидаленъ разтворъ отъ оловенъ арсенатъ, само че цената му у насъ е сравнително висока.

Единъ отъ важните препарати за зимно прѣскане на дърветата е специалния за цельта *Карболинеумъ*, който се употребява като много добро срѣдство противъ кръвната въшка, различнѣ щитоносни въшки, лишии и мъхове, които

покриватъ стеблата и клонитѣ на дърветата.

Като добре действуващи срѣдства за унищожение на листнитѣ въшки сѫ препаратите: Венетанъ, Морфабинъ и тютюневия екстрактъ. Особено подъ формата на препарата „Перунъ“.

Отъ комбинираните препарати най-ефтинъ за сега е Бордолезовия разтворъ съ прибавка на съответното количество парижко зеленило. Като нови фабрични специалитети у насъ сѫ въведени и изпитани като добре действуващи срѣдства препаратите носпразенъ, тутикилъ и арзоколъ.

Съ доставката на горните препарати у насъ се занимаватъ следните фирми:

1) Земедѣлското д-во ул. „Гладстонъ“ 69. предлага: „Урания“ зеленина, и всички осътани.

2) Братя Семо — ул. „Търговска“ — Арда 2 — София предлага: Носпералъ, Носпразенъ, Алборъ, Афидонъ, Жесенично лепило и пр.

3) Ал. Ращевъ — ул. б „Септемврий“ 7 — София предлага „Урания“ зеленина и пр.

4) Хинионъ — улица „Левски“ 11 — София предлага Щутонилъ, Арзолъ, Сулфороль и пр.

5) Л. Лукашъ — София предлага Арзонолъ и Сулиналъ.

ПРОПАГАНДА НА ВИНОТО, ГРОЗДЕТО И ОВОЩИЯТА.

И. И. Хранковъ.

Виното — „лѣкарство“, чудо но факты!

Въ началото на февруари т. г. посетихъ Варна и известната мѣстностъ на изтокъ отъ града и на брѣга на Черно море — „Св. Константинъ“.

Минавайки покрай буфета на това „куортно“ (?) мѣсто, азъ се спрѣхъ предъ табелата — ценоразписъ на продаваемите тамъ разни продукти и веднага ми се хвѣрли предъ очите следния чудовищенъ, но сжцински фактъ — про-чтохъ освенъ ценитѣ на разните други продукти и следното: „Бутилка вино „Евксиноградско“ отъ 0'7 лт. 70 лева“, „бутилка вино „Гроздъ“ (отъ акц. д-во „Гроздъ“ въ гр. Варна) отъ 0'7 лт. 60 лв.“, „бутилка отъ „Гроздъ“ отъ 0'5 лт. 40 лв.“!?

Веднага следъ тий застигнахъ приятелитѣ си, които бѣха отминали — не бѣха се спрѣли за тази извѣнредна любопитностъ, и разменихъ впечатленията си отъ този страненъ и убийственъ фактъ. А убийственъ е той за лозарство-винарството не само за онзи край, но изобщо за българското лозарство. Защото при такива баснословни цени на виното въ единъ производителъ лозарско-винарски центъръ — цени които по скоро биха подхождали за аптека при продажба на виното съ квалификация „лѣкарство“, азъ мисля, че твърде малцина отъ посетителитѣ на онай действително хубаво мѣсто биха се решили да си доставятъ удоволствие съ срѣбване на винце па било то и отъ екстра качество.

Нѣмахъ възможность да се срещна следъ туй въ Варна съ лозари отъ лозарско-винарската кооперация „Димитъ“, или не членове на тази, а и съ нѣкои членове отъ д-во „Гроздъ“, защото бѣхъ и съмъ крайно любопитенъ да чуя отъ тѣхъ какво мислятъ по такова положение — редовно и правилно ли е, следователно полезно ли е за лозарство винарството имъ или не и, ако последното е вѣрно, не е ли крайно съсипателно да продължава така.

*

Нѣколко пъти вече презъ последните години писахъ и говорихъ за *невъзможно високите цени, по които се продава виното на много места у насъ и главно въ най-големия консомативенъ центъръ — София*. И като се знае, че тъзи цени сѫ съ нищо неоправдани спрѣмо онѣзи, по които то — виното, се купува отъ производителитѣ, напълно излишно е да се доказва и убеждава, че много и много редовни и предани пияни на вино постоянно и постепенно се разочароваха и съ възмущение се отказаха отъ последното; и туй толкозъ повече, че не рѣдко съ тъзи чудовищни цени се предлагатъ *долнокачествени, порочни и болни вина!* Ето защо азъ съмъ твърдѣлъ и твърдя, че, между нѣколкото причини, които намалиха до застрашителни размери *пменето на вино*, една отъ сѫщественитѣ и решавщи е току-що посочената — баснословниятѣ цени.

Като имамъ предъ видъ гореизтѣкнатото отъ една страна, а отъ друга — примѣра на

Франция, Италия, Испания и други лозарски страни въ Европа, върваль съмъ и вървамъ, че до като у насъ не се направи всичко възможно и разумно за основно и здраво уреждане на вж-трешния ни пазаръ съ вината въ смисълъ да се предлагат винаги и на всъкъде само доброкачествени такива на приемливи и износни цени и за производители и за потръбители при които и съ коишто само би се възприело редовното и разумно пие на виното като народно питие, до тогава едвали е възможно да се мисли за благоприятен изходъ отъ съществуващата остра и жъчителна лозарско-винарска криза. Съ други думи върваль съмъ и вървамъ, че спасението за лозарството ни е преди всичко въ вжтрешия пазаръ и потръбление, а колкото и каквото би могло да се изниса въ чужбина би било, разбира се, . . . добре дошло.

Да, по износа никой не казва да не се работи, но едновременно съ туй умно е да не се хипнотизираме съ него до безкрайност, като се помни винаги, че България е една твърде малка, бедна и победена страна, заобиколена съ близки и далечни врагове, които правятъ всичко да ни мачкатъ и душатъ; че въ по-близко или по-далечно бъдеще може отъ странитъ, за които мнозина у насъ върватъ, че биха приемали доста наши вина, да кажатъ: „благодаримъ, но и

ние се научихме да поумняваме отъ Васъ щомъ си създавате закони за възприемане „чудото“ отъ Америка за „сухъ“ (!?) режимъ, който се възприема даже отъ Ваши лозари — не, и ние не желаемъ да пиемъ вината Ви, защото и ние ще ставаме „сухи“. Или: „кризата, която измъчва не по малко и настъ, поради което въ бъдеще ще предпочитаме само бистра водица“. Или още: „вместо да си даваме парите за гроздото Ви вино, ние ще се задоволяваме съ нашите овощни — ябълково и крушево, каквито сами си приготвляваме, а при туй съдържание хубави, вкусни и полезни за настъ“, и редъ други причини и съображения, каквите биха могли да представятъ.

По въпроса за десертното грозде си казахъ мнението по-рано — тукъ не ще го припомнямъ.

Ами по „безалкохолното“ вино? Също и по него отдавна и нѣколко пъти се изказахъ, а сега иматъ думата онѣзи у насъ, които бѣха „омагъосани“ съ това „ново“ чудо, направиха опити и . . . се изгориха.

Същото е съ маджунитъ, мармеладитъ и други възможни продукти отъ гроздото — всичко това а въпросъ на съмѣтка и на приходоносно разпродаване на продуктъ — който желае и може, нека ги произвежда и продава.

ВЪПРОСИ И ОТГОВОРИ.

Въпросъ. Въ брой 7 на „Лозарски прегледъ“ отъ 15 того въ статията на Иванъ Добревъ се дава упътване за колцованието на лозитъ, затова моля почтаемата редакция да ми отговори, къде може да се намѣрятъ такива ножици за да приложа тая метода на нѣкои лози.

Кр. Първановъ — Ломъ.

Отговоръ. Колцовачи може да си доставите отъ фирмата: Favier et Cie 90, rue „Rochechouart“ 90, Paris — France. *С. И.*

Въпросъ. Моля да ми се отговори на въпроса: Имаме единъ сортъ грозде, което въ Севлиево се назава „Аламуръ“. То е буйнорастящъ сортъ. Гроздото е бѣло, топчесто, съ дебела кожица и на върха малка точка черна. Много сладко, дава много филизи и рѣса има почти на всѣки филизъ, обаче много се изрѣсява. Оставатъ по 2—3 зърна на гроздътъ, а останалите или съвсемъ се изгубватъ, или оставатъ съвършенно дребни. Въ нѣкои години дава изобилна реколта. У насъ има убеждение, че може да даде хубавъ плодъ, само ако се оставя на малогодишни пърти.

Четохъ въ в. „Лозарски прегледъ“ за изкуствено оплодяване като се милватъ съ ржка цъфналитъ рѣси на лозата съ предварително помилване рѣси отъ други сортъ, напр. гъмза или чрезъ изкуствено опрашване съ прашецъ отъ друга лоза, като се откъсне рѣсата и се посипва върху цъфналитъ рѣси.

Моля отговорете ми какъ се назава това грозде? Какво да се направи, за да не изрѣсява и да може да даде добра реколта, като се има предъ видъ, че лозитъ съ много силни и буйни прирастенето.

Ат. Македонски.

Отговоръ. Названието „Аламуръ“ се дава на сорта „Тиквено грозде“ (Кабакъ юзюмъ). По описание на зърната, обаче, което ни давате Вие, интересуващия Ви сортъ е по всѣка въроятност „Бѣла дебела“. И двата силно изрѣсяватъ, понеже иматъ ненормални цвѣтове, но морфологически се коренно различаватъ. Между многото други различия, зърната на „Тиквено грозде“ съ удължени, когато тѣзи на „Бѣла дебела“ съ топчести и съ едно пжче.

Оставянето на дълги плодни пръчки не принася никаква полза тукъ, защото не е отъ естество да намали изрѣсяването при сортовете съ нормални цвѣтове. Единственото срѣдство, което може да Ви осигури достатъчно плодъ отъ тѣзи главини е изкуственото опрашване съ рѣса отъ дивачки или отъ Памидъ, Гъмза, Димитъ и въобще сортове съ активенъ прашецъ. Добре е да покършите върховете единъ два пжти презъ лѣтото (веднага следъ цвѣтенето и малко преди умекването), за да се задържи завързалия плодъ,

С. И.

Въпросъ. При филизенето: силни лѣторасти (пичове), покарали отъ кютука и добре

разположени, може ли да послужатъ за идущата година било за плодни пръчки, било за рамо и пр.

2. Ако се остави, тръбва ли да се кърши и какъ да се постигне съ колтуцитъ, както пишоветъ, така и по плодните лъторости? Ако се махватъ колтуцитъ, нѣма ли да се развиятъ пъпкитъ до тѣхъ и така за ид. г. да сѫ зелени, или неразвити?

3. Какво е вашето мнение относно сухото напрашване съ омедената съра „Саймъ“, която се препоръчва да замъни Бордолезовия разтворъ? с. Борованъ.

Съ почитъ: Хр. Тричковъ.

Отговоръ. Безплодните лъторости (пишове), покарали отъ кютука не тръбва да се оставятъ за дълги плодни пръчки, защото въ повечето случаи отъ тѣхъ нѣма да получите плодъ. Особено важи това за рѣзитбата по системата „Гюйо“. Тѣ обаче могатъ да послужатъ за създаване на рамена при чашовидната форма, когато липсватъ добре разположени и развити

плодни лъторости, но и тукъ тѣзи рамена ще дадатъ плодъ едва втората или третата година. Само при нѣкои сортове, какъвто е случая съ Гъмза, Гаме и др., пишоветъ могатъ да дадатъ плодъ още първата година.

Лътораститъ, които ще се ставятъ за дълги плодни пръчки при следующата рѣзитба (идущата пролѣтъ) не тръбва да се кършатъ никакъ, за да се развиятъ добре и узрѣятъ напълно.

Култуцитъ не бива да се премахватъ изъ основа, а тръбва само да се прищипватъ върховете имъ, съ което се избѣгва отслабването на главината, развитието на пжкитъ при основата имъ и се гарантира узрѣването на пръчките.

Относно употребата на омедената съра „Саймъ“ противъ пероноспората, Позарската опитна станция не е още приключила съ изпитването ѝ. За сега Ви съветваме да употребявате само Бордолезовия разтворъ, понеже за условията въ Вашия край той е най-ефтинъ и не помалко ефикасенъ отъ другите препарати.

С. И.

БЮЛЕТИНЪ на ЛОЗАР-ОВОЩАРСКОТО ИНФОРМАЦИОННО БЮРО-ПЛѢВЕНЪ

BULLETIN DU

Bureau D'Information viti — Pomologique
Pleven — Bulgarie.

BULLETIN DES

Informationsbüro für Wein & Obstkulturen
Pleven — Bulgarien.

Положението на пазаръ

България.

Въпрѣки промѣнилното време развитието на лозята и овощнитѣ дървета отива правилно.

Вина:

Хладната пролѣтъ спомогна неимовѣрно за увеличение консумацията на виното. Хладното и непостоянно време още продължава и съ него едновременно се увеличава постоянно и тѣрсенето на вината, които въ повечето райони сѫ на привършване.

Въ северна България — Плѣвенъ, Горна Орѣховица, Лѣсковецъ, Сухиндолско, Преславъ и пр. цената достигна вече 10 лв. на литъръ. Въ южна България — Пазарджикъ, Чирпанъ, Сливенъ вината сѫ на свършване и цената имъ до-стига до 15 лв. литъра, Анхиало, Бургасъ — 10 лв. литъра,

Малки запаси отъ вина, се намиратъ още въ Анхиало, Кортенъ, Бургасъ, Сливенъ, Ст. Загора, Плѣвенъ, Горно-Орѣховско, Видинско и пр.

Производители и кооперации, които прите-

жаватъ още вина, нека иматъ предъ видъ, че това усилено тѣрсene на вина ще продължава докато настѫпятъ лѣтните горещини, които могатъ да се очакватъ всѣки денъ. Съ настѫпване на горещините ще започне масово да се консумира бирата за смѣтка на виното и тогава тѣрсенето на вината ще се намали.

Джиброва ракия — 0.75—0.90 лв. градусъ.

Сливова ракия: — 1.15 лв. градусъ.

Австрия:

Лозята обещаватъ много добро плодородие, като се е появила на много мѣста и пероноспора.

Консумацията на вината е намалена значително, вследствие на което фирмите се ограничаватъ въ покупките си до минимумъ.

Унгария:

Реколтата обещава да бѫде надъ срѣдна. Износа, въпрѣки облекченията и пропагандата, които прави държавата, не отива въ очаквания размѣръ. Съюза на производителите иска намаление на мѣстните данъци върху виното, съ което да се увеличи вѫтрешната консумация.

Чехославия:

Консумацията на вината въ сравнение съ миналата година е намаляла съ 30%. Вноса е намалялъ дотолкова, че разрешените континенти не съ използвани.

Състоянието на лозята е отлично.

Стара Ромъния:

Появила се е на много места перенонос пора. Запасите от вина съ незначителни и цените се движат от 15 до 25 леи за литъра.

Италия:

Реколтата обещава да бъде добра. Появила се е на много места перенонос пора.

Вследствие големите горещини, консумацията на вината е намаляла значително.

Франция:

За облекчение на винарската криза, говори се за прокарването на специален закон, който да урегулира къде могат да се засаждат нови лози. Реколтата обещава да бъде съдържана.

Цените на обикновените вина съ 0.50 лв. градуса.

Лозарската лотария ще се тегли на 23 септември т. г. Единъ билетъ струва 20 лева. Печалбите съ 200.000 лева.

Лозари, купете си билети и проагитрайте лотарията.

Откриване на Русенската стокова борса

Създаването на новата стокова борса въ Русе представлява единъ фактъ отъ първостепенно значение за развой на нашата житна търговия.

Доста отдавна Русенската търговска камара следъ обстойни предварителни проучвания бъ възприела идеята за организиране на една стокова борса въ Русе, която би могла да послужи доста много за регламентирането и по-добро направление на търговията съ зърнени храни, варива, маслодайни семена и други такива произведения, не само въ близки до седалището на борсата центрове, но и въ цълата наша Дунавска област.

Следъ доста много подготовка на работите, създаването на борсата бъше вече свършенъ фактъ и можеше да се пристъпи къмъ самото откриване на борсата, което стана на 15 юни т. г. На тържеството присъствуваха представители на Министерството на търговията, останалият стокови борси и др.

Дано възложениетъ върху новата стокова борса въ Русе надежди се реализиратъ въ скоро време, съ което ще се възнаградятъ големите усилия на инициаторите за нейното създаване, начело на които стои председателя на борсата г-н Атанасъ Ц. Буровъ, като заедно съ това бъдатъ създадени по-добри условия за преуспяване на земедълското стопанство и нашата търговия по цълото Дунавско крайбръдие на България.

ХРОНИКА

Платете си абонамента. Настоятелно се умоляватъ неиздължизите абонамента си за 1930 год. да сторятъ това най-късно до 20 юлий, като изпратятъ въ редакцията — Плътвенъ съ пощенски записъ или препоръчано писмо 60 лева. „Лозарски прегледъ“ се издава само съ съдърствата отъ абонамента, който тръбва да се издължи предварително. Най-сетне, когто не желаятъ да го заплатятъ на време, нека ни повърнатъ изплатените имъ досега книжки въ чисто състояние, като безъ да лепятъ марки следъ зачеркване адреса си (но слабо, за да се чете) да напишатъ: „Обратно редакцията — Плътвенъ“, и така да го предадатъ на пощата.

На издължилите абонамента си частни лица квитанции няма да се издаватъ, а на книжката ще се удри щемпълъ: „абонамента Ви е платенъ“.

На издължилите се учреждения и читалища ще се прилага квитанция къмъ книжките.

Членъ отъ редакционния комитетъ инж. Ив. Добревъ поради преместването му за агрономъ специалистъ въ гр. Станимъжа, престава да бъде такъвъ.

Министерството на земедълнието съ окръжно № 8988 и 8890 до дир. на земедълските кадри и агрономите изисква сведения за размъбра и вида на вредите, причинени върху лозята и овощните дървета отъ метеорологическите вредители, като мразове, слана, горещини, суши, поройните дъждове, мъгли, вътрове и др.

Явно е, новият министър на земедълнието г-нъ Гр. Василевъ е изоставилъ единствената дейност само върху зърненото производство, водена досега отъ предшественика му Д. Христовъ, и разпростира дейността си върху всички клонове на родното ни земедълство, включая лозарството и овоощарството. Това дава голема надежда на българския лозарь и овоощаръ, че най-сетне и на тъхния поминъкъ ще бъде обърнато подобающе внимание.

Лозарската кооперация „Виненка“ — Лъсковецъ, протестира за гдето още не се отмънява неизвестната заповедъ на Министерството на финансите съ която се задължаватъ кооперациите да се снабдяватъ съ патенти на едро за продажбата на вината. Така е у насъ, говори се само за подпомагане на кооперациите, а въ същностъ, даденото съ едната ръжка отъ държавата съ другата се взема двойно. На „Виненка“ остава да отнесе въпроса въ Върховния административен съдъ.

Въ Ямболските лози се е появилъ гроздовия молецъ, а пострадалиятъ отъ филоксерата лозя на подложка Мурведъръ 1202 съ се поправили отъ по-ройните дъждове.

Поправка да се направи на изчислението на облога „Общински връхни“ въ статията „Лозарството и земедълското ни стопанство“ отъ Н. Хр. Мънковъ бр. 7, отъ 3 златни ст. на 2 златни ст. въ курсъ по 20 пъти книжни или на литъръ джибри се взема 90 ст. държ. и 40 ст. общински.

Дирекцията на народното здраве — химическият й институтъ — София, се работи правилникъ за приложение на закона за нар. здраве относно контролата на вината, оцета и спиртните напитки. Политиката на тая дирекция е да спъва консумацията на вината и правилника ще цели повечето това, отколкото контролата, която повече е от компетенцията на Министъра на земеделието. Лозарския съюзъ и Министър на земеделието също се намесили въ изработването на правилника, но дали ще успеят да запазят интересите на лозарството, рано е да се предвиди.

Ще се повърнемъ по този правилникъ.

Бургаското лозаро-винарско дружество е имало общо извънредно събрание въ малкия салонъ на ресторантъ „Родина“ на 22 юни — неделя, 7 часа вечерята, съ дневень редъ:

1. Изложение резултата за първото пръскане съ Парижка зеленина съ посочване станалите гръбчи и трето пръскане.

2. Изложение на комитета по ржководене борбата съ лозовия молецъ и

3. Разни.

Присъствието на всички лозари е било задължително.

Конференция по износа. На 11 и 13 юли въ гр. Горна-Ореховица се свиква по инициативата на Търговските камари голъма конференция по износа на грозде, овощия и вино.

Посетителите на конференцията ще пътуватъ съ 50% намаление по Б. Д. Ж. Увърения за намалено пътуване да се искатъ от всички камари.

Учредения экспортенъ комитет от нѣколько дена заседава и обсѫжда мярките за организиране износа на грозда, плодове и вина.

Решенията му ще бѫдатъ публикувани.

Преди да се свържете съ странство за пласиране зеленчуцъ, овощия, грозде, вино и пр., трѣба да направите предварително добре смѣтката си, а това ще Ви е възможно, само ако имате на ръка транспортъ такси, митнически берии и още много други важни подробности, които съ свързани съ износа и които трѣба да се знаятъ. Тия данни ще видите веднага и то бесплатно „Ориентъ-Ллойдъ“. Транспортно дружество София, ул. Царь Калоянъ 18. Телефони 1859 и 4295 — телеграми „Ориенллойдъ“. Сѫщото разполага и съ адреси на инострани фирми, които желаятъ да закупватъ отъ насъ овощия, грозде и пр.

1—4

Важно за винопроизводители!

Купуваме всѣкакви количества **ТИРГИЯ** (виненъ камъкъ) на износни цени.

Отправете оферти си до Софийската или Варненската фабрики за ВИНЕНА КИСЕЛИНА.

За оферти: СОФИЯ — Иос. Ароновъ & Сине, ул. „Кн. Клементин“ № 11.
ВАРНА — Брата Теневи, Варна, ул. „Габровска“ 20.

ВИЕ СПЕСТЯВАТЕ

мѣсто
време
пари

Чрезъ най-добре въведените и отъ десетилѣтия навсѣкѫде най-изпитаните

БОРСАРИ'ОВИ
желѣзобетонови бѣчви,
постлани отвѣтре съ стъкло и „ебонъ“ за
вина, овощни вина, спиртни произведения, масла, алкохолъ и др.

Построени до сега бѣчви за повече отъ 8,000,000 (осем милиона) хектолитра!

BORSARI & Co

ZOLLIKON — ZURICH, Швейцария

Кѫща основана 1873 г.

КЛОНОВЕ:

Paris, Béziers, Alger, Mailand,
Frankfurt — M.

Кореспонденция
на немски, френ-
ски английски
или италиянски
езикъ.

Проспекти (катало-
зи) съвети, оферти,
посещение на спе-
циалистъ инже-
неръ безплатни.

За Г-нъ

Намира се на складъ.

Намира се на складъ.

Що е урания зеленина?

Всъки, който е опитал е убъденъ, че няма по ефикасно сръдство отъ

„Урания“ зеленина

за борба съз гризящите вредители, а съвместно съ разтвора отъ доброта Синъ камъкъ и варъ е най-сигурното сръдство за едновремената борба противъ МАНАТА.

„Урания“ зеленина е леплива и не се утаява бързо, както обикновената парижка зеленина. Съгласно протокола на Опитната стан-

ция съдържа 57.1% Арсеникъ. За втората генерация на грозовия молецъ съ достатъчни 150 до 200 грама Урания зеленина за 100 литри вода и 1/2 кгр. гасена варъ Урания зеленина е много лека и обемиста и не разтворима въ вода.

**Изисквайте упътвания!
Търсете „НИКУРДЪ“ противъ листните въшки.**

„Урания“ зеленина

Удобрена въ целия свѣтъ отъ съответните земедѣлски институти като най-доброто, ефикасно и отъ дълги години изпитано сръдство въ борба съ вредните насекоми.

ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО И НА СКЛАДЪ ЗА БЪЛГАРИЯ

Александъръ А. Рашеевъ

София, ул. 6 септемврий № 7. — Телефонъ № 269.

Телеграфически адресъ: СУЛКОПъ.

Английски синъ камъкъ

АНГЛИЙСКИ

Sulphate of Copper

марки

Макехни

Макесфилдъ

Мондъ

СИНЯ
КАМЪКЪ

ПРЕДПАЗВА отъ болести
поята, растенията въ
земедѣлието и
градинарството

МОНДНИКЕЛЬ

МАКЕХНИ

марки

Макехни

Макесфилдъ

Мондъ

ПАДЕТЕ СЕ отъ имитации!

МАКЛЕСФИЛДЪ

ОБРЪЩАЙТЕ ВНИМАНИЕ НА МАРКИТЕ!

ГАРАНТИРАНА 98-99%. ЧИСТОТА
ПРИ СЪДЪРЖАНИЕ 25 НА СТО ЧИСТА МЪДЬ (БАКЪРъ,
НАМИРА СЕ НАВСЕКАДЕ.

Гарантирано качество и чистота 98-99%